

Читайте в нашому номері:

ЦІННА ІНІЦІАТИВА КОЛЛЕКТИВУ ГУРТОЖИТКУ № 3 — 1 стор.
ВЕЛИКА РОЗМОВА ПРО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УНІВЕРСИТЕТІ — 2—3 стор.

ПРО НЕДОЛІКИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ВІДПОЧИНКУ СТУДЕНТІВ В СПОРТЗАБОРАХ (спогади і побажання) — 4 стор.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 16 (675).

Четвер, 18 травня 1961 р.

Ціна 2 коп.

По Університету

Готуйтесь систематично

Закінчилися семінарські заняття з історії КПРС на I курсі хімічного факультету. До іспиту залишилось 4 тижні. Безумовно, є всі можливості добре підготуватись за цей час.

Досвід самостійної роботи студентів з періоджерелами та їх участь в семінарських заняттях приводить нас до того ж висновку. Ми пам'ятаємо, яку активну участь в семінарах брали першокурсники: Петренко, Гудзь, Паміна, Шевчук, Семенченко, Луцкер, Лімановська та ін. У своїх виступах вони завжди демонстрували міцні знання теоретичного матеріалу, пов'язуючи його з подіями сучасності.

Були й слабкі відповіді, і, як правило, авторами цих відповідей були найпасивніші учасники семінарів: Кисельова, Дубограй, Собінівська, Сергієнко, Дудник, Федоров, Якименко. Їм доведеться особливо ретельно готуватись до іспитів.

Немає сумніву, що всі хіміки-першокурсники при планомерній підготовці успішно складуть цей серйозний іспит.

Доцент **З. Я. БЕРЕЗНЯК**,
Н. ЛАУНОВА,
Д. БОЙЧЕНКО,
Т. САВРАСОВА,
комсорги груп.

НАШІ „МАЯКИ“

Переді мною відомості про складання заліків та іспитів студентами IV курсу хімічного факультету. Зустрічаю багато знайомих прізвищ. Галя Шило — кращий академсектор в університеті; Петро Матковський добре читав лекції на підготовчих курсах підшефної суконної фабрики. Люба Винарова і Світлана Ливенцова захищають спортивну честь університету.

Не проходило жодного концерту художньої самодіяльності без участі студенток Світлани Скуртул і Тамари Іванової.

— Але дозвольте, — запитаєте ви, — яке це має відношення до заліків та іспитів?

Пряме відношення. Зрештою, не забігатиму наперед.

Отже, у хіміків четвертого курсу сесія залишилась позаду. Тепер вони — студенти 5 курсу.

Важкою була літня сесія: діамат, політекономія, колоїдна хімія, спецсеминар. Особливо хвилювались перед іспитом з колоїдної хімії.

Дружба, взаємодопомога, систематичне відвідування лекцій і лабораторних занять зробили свою добру справу.

Відповіді на іспиті були чіткими, продуманими. Вони свідчили про велику підготовку, ґрунтовні знання. Професор **О. І. Юрженко** залишився задоволений студентами 4 курсу. Тепло відгукувались про них і **Й. М. Шумський** та **А. О. Мамонтова**.

І не випадково з 30 чоловік 12 склали сесію тільки на «відмінно». Серед них знову знайомі прізвища: **Г. Шило**, **П. Матковський**, **Л. Винарова**, **С. Ливенцова**, **Л. Михайлова**, **Т. Толпигіна**.

Так уже повелось: хто бере активну участь в громадському житті, в того відмінно ідуть справи і в навчанні.

Тепер у студентів 4 курсу починається практика на хімічних підприємствах. Нам від щирого серця хочеться побажати, щоб успіхи на практиці були такими ж, як і в навчанні.

Вони зробили добрий почин у цій сесії. Студенти хімічного (та не тільки хімічного) факультету повинні рівнятися на четвертокурсників і скласти іспити тільки на «добре» і «відмінно».

А. ПЕРЕЙМЕР.

У ГЕОГРАФІВ

Ось і ще один учбовий рік закінчується. Вже незабаром ми станемо студентами IV-го курсу. А зараз в нас гаряча пора: іспити. Вже один — з політичної економії — склали.

На курсі лише 6 п'ятірок: в Толі Лушука, Вані Ковальова, Юри Ларюшина, Володі Сторчєвого, Лілії Любіної, Вані Вакарука. У багатьох — «добре», але 10 трійок — це насторожує.

Попереду ще 3 іспити, і з них найважчий в цій сесії — економічна географія капіталістичних країн.

ДОБРЕ розпочав сесію П-й курс. З 34-х чоловік, які склали іноземну мову, 33 одержали «4» і «5», і тільки в одній Лени Мовчан — трійка. Зараз другокурсники готуються до іспитів історії КПРС.

У першокурсників справи гірші. Екзаменатор залишився не дуже задоволений ними. Предмет важкий. А першокурсники приділяли фізиці недостатньо уваги: пропускали лекції, практичні заняття. Тому склали іспит не зовсім добре. Краще всіх відповідав Островський. Хороші відповіді бу-

27 травня в нас закінчується сесія, і ми ідемо на практику — на Кавказ і Урал. Практика обіцяє бути цікавою. Група економгеографів побуває на промислових підприємствах Магнітогорська, Дніпропетровська, Уфі, а фізгеографи вивчатимуть в той час природу Кавказу.

Про практику намагаємось покищо не думати. Головне для нас зараз — добре скласти іспити.

Л. ГОЛОВАНЬ,
М. КОВАЛЬОВА,

ли у Володимира Берникова, Галіни Суркової, Віктора Тхоржевського. Підвела всіх Г. Тимчук. Вона одержала двійку. Її погана відповідь на іспиті ще раз доводить, що комсомольське бюро мало займалось питаннями успішності. Якщо б свого часу з Тимчук по-комсомольському поговорили, допомогли, тоді, очевидно, вона не одержала б двійки, а склала іспит разом зі всіма.

Про це треба серйозно подумати комсомольцям-першокурсникам.

А. ДОРОФЄЄВА.

Наш гурток

Гурток по вивченню політичної економії був організований на історичному факультеті в I-му семестрі. З того часу на його засіданнях було прочитано багато цікавих доповідей.

На одному із засідань студенти **О. Нечитайло** та **І. Мушта** доповіли про сучасну критику теорії грошей. Цікаві доповіді зробили **В. Верховський**, **І. Задорожна**, **Л. Луценко** та ін.

На науковій студентській конференції ОДУ успішно виступив наш гуртківець **М. Шуровський**. Тема його роботи: «Зубожіння робітничого класу в Західній Німеччині в післявоєнний період».

Студент нашого ж факультету **М. Явний** брав участь в міжвузівській науковій конференції в Кишинівському державному університеті. Його робота заслужила високої оцінки. Зокрема, кандидат економічних наук **Є. Д. Богатов** сказав: «Доповідь цікава тим, що написана на фактичному матеріалі і майже всі положення, висунуті в доповіді, підтверджуються фактами...».

Треба відзначити, що велику допомогу подає студентам керівник гуртка доцент **М. А. Мойсєєв**.

Л. МАЙОРОВ,

ЗА КОМУНІСТИЧНИЙ ПОБУТ!

На засіданні студради гуртожитку № 3 Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова прийнято важливе рішення. Комендант **Євгенія Андріївна Готовська** і голова студради третьокурсник **Дмитро Іванюк** внесли пропозицію, щоб колектив гуртожитку взяв на себе зобов'язання боротися за звання гуртожитку комуністичного побуту. Студрада з ентузіазмом схвалила їх ініціативу. Є підстави вважати, що студенти додержать свого слова, тим паче, що вони мають всі передумови для того, щоб зробити свій гуртожиток зразковим.

Ми гадаємо, що колективи інших гуртожитків нашого вузу підтримають ініціативу своїх товаришів і включаться у змагання.

Нижче ми друкуємо рішення колективу студентів гуртожитку № 3.

Ми, студенти, що проживають в гуртожитку № 3 Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, включаючись у змагання колективів, які борються за комуністичний побут, беремо на себе такі зобов'язання:

1. Боритись за високу успішність всіх студентів, які проживають в гуртожитку; організувати допомогу відстаючим студентам силами кращих студентів; систематично проводити з цією метою консультації і колективне обговорення найскладніших питань.

2. Доложитися того, щоб кожен студент, який проживає в гуртожитку, до навчання ставився творчо. З цією метою систематично проводити в гуртожитку зустрічі з вченими, вчителями, лекції і диспути з найактуальніших питань науки.

3. Постійно поєднувати високу успішність з активною участю в громадсько-корисній праці, широко практикувати самообслуговування:

а) здійснювати своїми силами прибирання всіх приміщень в гуртожитку і забезпечити високий рівень їх санітарного стану;

б) проводити текучий ремонт гуртожитку своїми силами;

в) здійснювати своїми силами текучий ремонт меблів в гуртожитку;

г) озеленити своїми силами територію гуртожитку;

д) організувати в гуртожитку гуртки: крою і шиття, кулінарний, слюсарний, ботанічний, теслярський.

4. Берегти майно гуртожитку, постійно боротися за економію електроенергії.

5. Силами студентів організувати постійно діючий медпункт для подання першої допомоги при ізоляторі гуртожитку.

6. Активно боротися за виховання в собі і своїх товаришах високої свідомості, чесності, колективізму, правильного розуміння дружби і солідарності, для чого:

а) створити бібліотеку, яка б працювала в порядку самообслуговування;

б) створити копилку товариської взаємодопомоги, до якої вносити внески без спеціальних уповноважених.

7. Встановити постійний зв'язок з бригадою комуністичної праці заводу ім. Жовтневої революції:

а) взяти участь у вивченні досвіду цієї бригади;

б) спільно з членами цієї бригади проводити лекції і теоретичні конференції з проблем комуністичної етики;

в) спільно з членами цієї бригади відвідувати театри, кіно, обговорювати новини художньої літератури, проводити вечори відпочинку;

г) подавати членам бригади допомогу в піднесенні їх загальноосвітнього рівня.

8. Взяти шефство над школою-інтернатом, допомогти в організації гуртків в цій школі, в розвитку художньої самодіяльності, в етичному і естетичному вихованні учнів.

9. Взяти шефство над госпіталем інвалідів Вітчизняної війни, систематично відвідувати його, проводити концерти художньої самодіяльності, бесіди, лекції.

10. Бути активними пропагандистами комуністичної моралі, організувати в гуртожитку групу доповідачів з питань марксистсько-ленінської естетики і комуністичної етики.

ЩО ДАЄ ЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ?

«Щодо розумової роботи особливо рекомендував би переклади спочатку з іноземної на російську письмово, а потім з російського перекладу на іноземну. Я виніс з свого досвіду, що це найраціональніший спосіб вивчення мови».

В. І. ЛЕНІН.

«Багато хто відокремлює вивчення іноземних мов від вивчення рідної мови, а між тим одне з іншим нерозривно зв'язане. Вивчення іноземних мов збагачує рідну мову, робить її яскравішою, гнучкішою, виразнішою».

Н. К. КРУПСЬКА.

«Ви знаєте, що в даний час дуже сильно розвиваються міжнародні зв'язки. Вони розвиваються і по молодіжній лінії. І от я хотів би, щоб наша молодь, комсомольці більше знайомились з побутом, культурою, характером народів зарубіжних країн. Особливо бажано, щоб серед комсомольців було побільше людей, які володіють іноземними мовами».

М. І. КАЛІНІН.

«Всяке вивчення іноземних мов розвиває розум, надає йому гнучкості і здатності проникати в чужий світогляд».

Д. І. ПИСАРЄВ.

«Вивчення тієї чи іншої іноземної мови повинно іти по можливості швидко, тому що в цьому вивченні ніщо так не важливе, як безперестанні вправи і повторення, які запобігають забуванню».

К. Д. УШИНСЬКИЙ.

В умовах будівництва нового життя, коли в нашій радянській країні успішно створюється комуністичне суспільство, до людини ставляться все серйозніше і серйозніше вимоги: вона повинна бути пройнята впевненістю в непереможності своєї правди, мати достатньо сил і енергії для активної участі в боротьбі за її здійснення, володіти знаннями, завойованими людством протягом всієї історії і т. д., і т. д.

Вимоги, які В. І. Ленін ставив до комуніста, — досконало володіти всіма знаннями, які виробило людство, — звучать в нашій дні з винятковою переконливістю. Передові люди нашої епохи є єдино законними претендентами на все краще в культурній, науковій і технічній спадщині людства.

Комуністичне суспільство будується на величезних завоюваннях науки, досягнення якої використовуються в найрізноманітніших галузях. Ніколи, ні на жодному етапі свого розвитку представники панівних класів не були так зацікавлені в розвитку і досягненнях науки, техніки, культури, як в умовах розгорнутого будівництва комунізму.

Все це необхідно добре пам'ятати, коли мова йде про вивчення іноземних мов, про їх використання в практичній діяльності.

Знання іноземних мов дає можливість стежити за розвитком у світовому масштабі науки, яка в наш час рухається вперед з винятковими темпами. Читаючи десятки періодичних видань країн народної демократії, ми значно збагачуємо свій досвід, поглиблюємо його на досвід багатьох і багатьох сотень і тисяч передових спеціалістів в різних галузях науки і практики в дружніх нам країнах.

Передова наука і технічна думка не стоять на місці і в буржуазних країнах, хоча там їй доводиться переборювати значні труднощі. Добре відомо, що багато визначних вчених Франції, Італії, Англії, США, займають передові місця в боротьбі за мир, демократію і соціалізм. Досить назвати чудового борця за мир, вченого-комуніста Жюльє-Кюрі, відомого французького психолога Г. Валлона, редактора одного з найсолідніших психологічних журналів Заходу, який є членом Комуністичної партії Франції, видатного англійського фізика Дж. Бернала і т. д. і т. д.

Праці передових вчених капіталістичних країн мають для нас великий інтерес, через те, що збагачують знанням значного фактичного матеріалу, оригінальних методів дослідження, великих відкриттів.

Не слід забувати і про те, що серйозна критика наших ідейних і наукових противників в буржуазних країнах не може бути продуктивною без солідного знання того, що там написано. «Хто хоче зрозуміти ворога, повинен побувати в його країні» (Гете).

А це неможливе без знання іноземних мов.

Знання іноземних мов дає можливість читати художню зарубіжну літературу в оригіналах, а не в перекладах, де вона значно програє, читати передові іноземні газети і журнали («Юманіте», «Ліберасьон», «Нейес Дейчланд», «Уніта», «Дейлі Уоркер» та ін.), які знайомлять з життям країн народної демократії, з історичними перемогами сил прогресу над силами реакції в буржуазних і колоніальних країнах.

Зокрема, на сторінках чудової літературної газети Франції «Леттр франсез», яку редагує відомий письменник-комуніст Арагон, ми знаходимо дані про найзначніші події в галузі мистецтва — художньої літератури, театру, кіно, живопису і т. д. — в усіх країнах земної кулі.

Наша країна проводить послідовну політику мирного співіснування. Радянські люди щороку

відвідують інші країни. До нас приїжджають масами іноземці, представники науки, культури. Зустріч між людьми різних країн відбувається на міжнародних з'їздах, конференціях, нарадах, яких з кожним роком стає все більше і більше.

Живе спілкування дуже виграє при умовах знання іноземних мов, що дає можливість обмінюватись думками без допомоги перекладача.

Радянська людина повинна бути найосвіченішою і найкультурнішою в світі. Важливий елемент цієї культури складає знання іноземних мов, яке є істотною умовою духовного зростання і розвитку.

Професор Д. Г. ЕЛЬКІН.

Студентка хімічного факультету Світлана Скуртул першою прийшла на репетицію танцюлективу. Поки що вона читає журнал французькою мовою.

Фото В. Соломонова.

НА ПОЛИЦЯХ НАШОЇ БІБЛІОТЕКИ

Наукова бібліотека нашого університету на 1961 рік передплатила 235 назв іноземних журналів англійською, французькою, німецькою, чеською та іншими мовами.

Тематика журналів відповідає профілю університету, але все ж переважну кількість періодичних видань становлять журнали з математики, хімії, фізики.

Кожний читач може довідатися з картотеки періодики (знаходиться в читальному залі), які журнали передплачені бібліотекою і який останній номер даного видання одержано.

Іноземний фонд бібліотеки при вмілому активному використанні може допомогти студентам і викладачам в їх навчанні і науковій роботі.

В 1875 р. Данія відзначала 70-річчя Ганса Христіана Андерсена. Дякуючи за привітання і подарунки, ювіляр сказав, що найбільше задоволення він мав, коли одержав своє оповідання «Мати» в перекладі на 14 мов.

В 1894 р. в Росії на вшанування пам'яті великого датського письменника вищезгадане оповідання було видане 22 мовами. Якщо в датському виданні переклади були тільки на західно-європейських мовах, то в російському були вміщені переклади на мовах інших народів земної кулі.

Це видання вважається надзвичайно рідкісним з причини незначного тиражу.

В обмін на університетські видання бібліотека одержує найрізноманітнішу літературу. Трапляється, що нам надсилають книги, яких ми і не просимо. В числі таких книг була одержана «Бейкер-Стріт Стадіес» — праці музею Шерлока Холмса. Вся книга повністю присвячена герою А. Конан Дойля. Вкрай незначний тираж (350 прим.) і оригінальність тематики роблять цю книгу надзвичайно рідкісною.

Деякі книги є пам'ятником не тільки людського розуму, але й пам'ятником скудоумства. Такою книгою, наприклад, є «Кодекс Наполеона» у віршах. В 1811 році наполеонівський полковник виклав у віршах (!) параграфи цивільного кодексу Наполеона і видав їх невеликим тиражем. Книга курйозна вже через свою безкорисність. Жоден суддя не дозволить цитувати віршовані закони і жоден шанувальник поезії навряд чи буде захоплений римованим викладом статей про векселі, розводи, порядок виплати боргів і т. д.

Любителі рідкостей знають цю книгу; вона засвідчена в усіх антикварних каталогах.

В. ФЕЛЬДМАН,

Є. ЧИЖЕВСЬКА.

26 квітня математики прослухали цікаву лекцію доцента С. М. Кіро. Лекція була прочитана англійською мовою.

Після лекції присутні ставили С. М. Кіро запитання англійською мовою і одержали вичерпні відповіді.

Фото Є. Шайер.

Корисно і разом з тим...

Коли пропонуєш деяким студентам відвідувати заняття гуртків іноземної мови, багато з них відмовляються. Чому? Вони побоюються, що треба буде витратити багато часу на писання доповідей іноземною мовою, на підготовку до занять, але... Можна говорити про втрату часу, коли займаєшся чимось не дуже цікавим, а запитати гуртківців, чи з бажанням йдуть вони на чергове засідання гуртка.

Так, з великим бажанням. Хіба не цікаво послухати оповідання іноземною мовою, пограти в лото, відгадати задумане слово? А після кожного заняття непомітно і просто закріплюються в пам'яті сту-

дентів нові й нові слова.

На жаль, в цьому році в зв'язку з відсутністю зручного приміщення кафедри іноземних мов, провадиться не всі види гурткової роботи. Залишається сподіватися, що це тимчасове явище.

Але й зараз є багато можливостей для вивчення іноземної мови, яких деякі студенти не використовують. Разом з тим, вони не використовують можливості відпочити. Адже після насиченого напруженим навчанням дня заняття в гуртку приносять розрядку, відпочинок і розвагу.

Л. В. СТАСЕНКО,
ст. викладач.

Це нам допомагає

З ініціативи старшого викладача іноземних мов Н. З. Сілло на історичному факультеті організовано читання лекцій іноземною мовою для студентів старших курсів.

25 квітня доцент В. С. Алексеев-Попов виступав з цікавою бесідою-спогадами. Його бесіда називалась: «Мої враження від поїздки до Німеччини».

Після бесіди доповідачеві були

поставлені запитання, що цікавили слухачів, а студенти III курсу Р. Васютинська та А. Скороделова висловили свої враження від бесіди німецькою мовою.

Робота такого лекторію матиме для нас велике значення. Вона привчає слухати, сприятиматі і розуміти німецьку мову, активізує наш словниковий запас.

В. ЧЕРНЕНКО.

Знання іноземних мов

ОДЕСА—МАРСЕЛЬ

Перебуваючи в 1960 р. в Марселі, М. С. Хрущов сказав, що багато міст Радянського Союзу підтримують тісні зв'язки з містами Франції. Глава Радянського уряду побажав також, щоб зв'язки між Одесою і Марселем переросли у міцну дружбу. Останнім часом зв'язки між цими містами зростають і міцніють. Адже радянські люди — гарячі прихильники розвитку традиційних економічних і культурних зв'язків.

9 травня пароплав «Латвія» відкрив регулярну лінію Одеса — Марсель. На честь відкриття цього морського шляху дружби 12-го травня у великому актовому залі відбувся вечір радянсько-французької дружби, організований кафедрою іноземних мов. Особливо багато енергії вклала в організацію традиційного вечора постійна ініціаторка цієї справи старший викладач Надія Емануїлівна Свірська. Під її керівництвом була підготовлена широка і різноманітна програма концерту. Більшість учасників концерту мають чудову французьку вимову; добір виконавців — добрий. Все це сприяло успіху вечора.

Дуже добре був виконаний французький національний гімн «Марсельеза» зведеним хором студентів різних факультетів, добре прозвучала нова пісня одеського композитора Ю. Знатокова «Одеса — Марсель». Хочеться також відзначити дві гумористичні сценки у виконанні студентки хімбаку Т. Іванової та викладача механіко-математичного факультету М. Мірак'яна, а також виконання французьких та італійських народних пісень Жаном Чалікіаном, захоплююче читання віршів Вайяна-Кутюр'є І. Купеческою та чудові танці.

В антракті у фойє студенти пробували свої сили у французькій мові, намагаючись порозумітися з гостями — моряками з французького судна «Роллон», які були захоплені концертом.

Традиційний вечір радянсько-французької дружби пройшов цікаво, весело і (що головне) корисно для студентів, які вивчають французьку мову.

О. Д. ХАЛЮТІН

Перед початком французького вечора. Хвилюються всі: і організатор вечора Н. Е. Свірська, і учасники концерту. Спокійним залишається тільки зав. кафедрою іноземних мов В. Г. Шатух: він впевнений, що все буде добре.

Фото В. Соломонова.

Головне—практика

ІНОЗЕМНА мова — дисципліна не другорядна. Знати якусь іншу мову, крім рідної, — справа корисна і необхідна.

Для оволодіння іноземною мовою слід вишукувати найефективніші методи. На нашому III курсі фізиків, наприклад, викладач В. Г. Соломонов проводить заняття корисно і цікаво. Вивчивши заздалегідь лексику з теми «Фотоапарат», ми провели практичне заняття поза аудиторією. Результат таких занять відрадний: лексика закріплюється винятково добре.

Були організовані також аналогічні заняття за темами: «Вулиці нашого міста», «Прогулянка в порт». Регулярно проводились політінформації, на яких всі студенти нашої групи (понад 20 чол.) брали участь в обміні новинами.

А 26 квітня відбувся вечір художньої самодіяльності німецькою мовою. Наші студенти читали вірші німецьких поетів, співали пісні німецькою мовою. Це також одна із форм активного засвоєння іноземної мови.

А те, що наші заняття цікаві, ко-

рисні і змістовні — в цьому заслуга нашого викладача В. Г. Соломонова, який приділяє дуже багато уваги роботі з нами.

Н. НЕДЗВІДСЬКА,
В. ГЕНРІНОВИЧ.

ПРО «МАЙСТЕРНІСТЬ»

Не можна говорити про майстерність перекладу, не згадуючи перекладів з іноземної мови на рідну в контрольних роботах студентів-заочників. От деякі «перли-

Ніяк не може вирішити: яка з них найіноземніша?

Генрих ГЕЙНЕ.

НИЩЕТА ПОЭТА

Лишь униженною хвалой
К богатым попадешь ты

в честь:

Червонцы плоски, милый мой,
И плоская нужна им лесть.

**

Хвалебный фимиам кури
Пред каждым золотым тельцом;
В молебнах до конца стори
Хотя бы лежа, в грязь лицом.

**

Цена стихам отменным — грош,
Цена ж на хлеб — уже пятак;
Но будешь сыт, коль воспоешь
Ты Меценатовых собак.

Переклад з німецької
проф. І. І. ПУЗАНОВА.

На фото: група кращих студентів з числа тих, що вивчають французьку мову. Фото В. Соломонова.

ЯК Я ВИВЧАВ ІНОЗЕМНІ МОВИ

Мої батьки і старші родичі (вони ще пам'ятали нігілістів 40-х років) розповідали, що в ті роки не дивно було зустріти студентів, які, приступаючи до вивчення іноземних мов, брали, що називається, бика за роги і завчали напам'ять весь словник. Іншим методом було підрядковане співставлення російського тексту євангелія з іноземним відповідником, часом від першої сторінки до останньої. Справа в тому, що з побоювання власти в «ересь» діячі церкви перекладали євангеліє з педантичною точністю.

Зрозуміло, обидва «методи» для сучасного студента мають скоріш курйозний характер і цікаві як історичний факт.

Вивчаючи самостійно англійську та італійську мови, я робив так. Ознайомившись спочатку з основами граматики і вимови, я щоденно прочитував вголос кілька рядків вивченої мови, ретельно виписував незнайомі слова і завчав їх не менше п'яти на день. Оволодівши достатньо мовою, я прочитував вже не менше сторінки в день.

Перевіряючи і повторюючи завчені слова, я закріплював їх у пам'яті. Неважко зрозуміти, що,

працюючи таким чином систематично, можна за один тільки рік засвоїти досить солідний запас слів (не менше 2000). Цього запасу досить для елементарного читання і розмови.

Італійську мову я вивчив «на парі» в досить короткий строк — 2 місяці, що було, звичайно, можливо лише при добрих знаннях французької мови та ще не зовсім забутої зі шкільної лави латинської.

Однак одержані таким шляхом знання з іноземної мови, навіть при доброму засвоєнні слів і граматики, дозволяють лише читати книги, написати листа і зносно висловити свою думку в розмові з іноземцем. Але щоб вести з ним жваву бесіду, особливо в чужій країні, цього далеко не досить.

Слід звикнути до самого звучання мови, для чого іноді потрібен тривалий час. Адже деякі іноземці, наприклад, англійці, говорять невиразно, гундосять, не вимовляють закінчень і розтягують окремі склади.

Прибувши в 1906 році до Берліна і Лейпцига, я спершу зрозумів не менше половини того, що мені говорили службовці готелів, продавці і поліцаї на вулицях, незважаючи на те, що сам я бігло говорив німецькою мовою, сприйнявши її від наших остзейських німців, вимова яких відрізняється від бер-

лінської і саксонської.

При неможливості мати практику у вивченні мови, до певної міри її можна замінити уважним прослуховуванням радіопередач і магнітофонних записів. Взагалі шоденна практика має величезне значення для закріплення набутих знань.

Кожна людина, потрапивши до чужої країни і проживши там кілька років, зустрівшись з земляком, збивається в розмові, інколи навіть допускає помилки. Виїхавши в 1907 р. з Німеччини, де я говорив німецькою мовою так, як справжній німець, я п'ять років не мав ніякої розмовної практики.

Коли ж в 1912 р. я сів в Японії на німецьке судно, подорожні-німці через тиждень говорили: «Дивна справа, пане Пузанов: в перший день ми сприйняли вас за іноземця, та, очевидно, ми помилились, через те, що тепер ми бачимо: ви німець». Висловлюючись термінами психофізіології, я на власному прикладі переконався, що мовні моторні реакції, які почали було згасати без практики, за кілька днів поповнилися.

На закінчення наведу вислів одного німецького вченого: «Скільки ти знаєш мов, стільки разів ти — людина!». Над цим висловом слід задуматись.

Професор І. І. ПУЗАНОВ.

ГУМОР: «СВІЙ» ТА ІНОЗЕМНИЙ

ни», які вдалось відшукати викладачам Л. С. Александровій та О. Г. Плоській:

— Каждый, кто впервые приезжает в Москву, непременно отвечает Кремль.

— Я читал в кратцах о новом заводе А. Зегерса.

— Мое путешествие произошло в тот же час во время моей работы.

— «свободолюбимое движение...»

На англійському вечорі великим успіхом користувався жіночий вбальний дует у складі Н. Ніколенко (істфак) та С. Каляніної (фізфак).

У ФОРМІ БЕСІДИ

Цього року ми складатимемо іспит з іноземної мови. Проходитиме він у формі бесіди німецькою мовою. Студентів це не лякає, бо викладач З. М. Серебряннікова протягом семестру проводила всі заняття в такій же формі.

Ще з самого початку заняття Зоря Михайлівна добрала цікаві географічні тексти: середньої

складності для перекладу і переказування і більш складні — для позааудиторного читання.

На заняттях ми говорили на найрізноманітніші теми: про події за минулі дні, про погоду, і т. д. Ми просто не помічали, як закінчувались заняття.

Студенти II курсу географічного факультету.

ЖИТТЄВА НЕОБХІДНІСТЬ ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТА

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЦНІЮТЬ

З року в рік розширюються зв'язки нашого університету з вченими інших країн — як соціалістичних, так і капіталістичних. Науковою проблематикою одного з найдавніших на Україні університетів цікавляться багато зарубіжних вчених.

Все більше вчених нашого університету виїжджають у наукові командировки за кордон. В 1958 р. професор С. І. Лебедев відвідав Румунію, а в 1959 р. — США. Група наших вчених (доц. І. Г. Леонов, доц. І. В. Ганевич, доц. В. С. Алексеев-Попов, кандидат наук М. Н. Швець, викладач М. Д. Дихан) в 1958—1960 рр. виїжджала для читання лекцій до Болгарії. Професор В. П. Цесевич відвідав Польщу, зокрема Варшаву і Краків, де познайомився з роботою польських астрономічних обсерваторій. Аспірант О. Д. Кнаб (ка-

федра експериментальної фізики) протягом 1959 р. стажувався у США, в Каліфорнійському університеті. Завідуючий кафедрою іноземних мов В. Г. Шатух перебував в річній науковій командировці в Единбурзькому університеті (Шотландія). Тісні зв'язки з зарубіжними вченими підтримує ряд факультетів Одеського університету — біологічний, історичний та ін. Вчені біологічного факультету вже багато років обмінюються своїми науковими публікаціями з вченими зарубіжних країн. Кафедра гідробіології (завідуючий — професор О. Р. Прендель) обмінюється з Чехословаччиною, кафедрою генетики і дарвінізму (завідуючий — проф. О. І. Воробйов) — з Чехословаччиною, Болгарією, Румунією, Китаєм, Англією, кафедрою зоології хребетних (завідуючий — професор І. І. Пузанов) — з Польщею, Румунією, НДР, ФРН, Фінляндією, США.

Історики Одеського університету встановили контакт з вченими НДР, зокрема з Німецькою Академією наук у Берліні. Одеські і берлінські історики розробляють спільні проблеми з історії німецької і французької освіти. Історики

нашого університету підтримують зв'язки також і з інститутом історії робітничого руху в Німецькій Демократичній Республіці, з інститутом загальної історії при Лейпцизькому університеті, з сектором інституту історії АН БНР, з кафедрою загальної історії Софійського університету. Покладено початок творчим контактам з французькими істориками-комуністами, наприклад, з професором А. Собулем.

За останні 4 роки Одеський університет відвідали 16 делегацій і ряд вчених різних країн світу — Болгарії, Франції, Америки, Єгипту, Індії, та ін. Зарубіжні вчені знайомились з Одеським універси-

тетом, з його історією, з науковою і навчальною роботою окремих кафедр та факультетів.

Ці різнобічні зв'язки мають велике значення. Вони сприяють встановленню особистих контактів між вченими, широкому обміну думками з найрізноманітніших наукових проблем, є цінним вкладом у зміцнення дружби і культурного співробітництва між народами. Ці творчі контакти розширюватимуться і далі. В 1961 р. плануються поїздки ряду викладачів, аспірантів і студентів нашого університету у вузи багатьох зарубіжних країн.

В. СКРИЛЬОВА.

Як припала до душі нова форма відпочинку і оздоровлення студентів!

На святковому вечорі профкомом і кафедрі фізкультури урочисто вручили вимпел і почесну грамоту за найкращу постановку роботи в спортивно-оздоровчому таборі. Якщо інші спортивно-оздоровчі табори міста можна назвати молодшими, то наш табір виглядає «старичком». Під густими тінями дерев білими шапками розкинулись палатки. Свіже морське повітря дозволяє дихати на повні груди. Кожен день по вінця зайнятий морем, спортом, працею. Річним днем табору вимагає займатися спортом, працювати на користь студентського «суспільства» і... активно відпочивати. Спортивні ігри — це найкращий відпочинок для молоді. Чудові волейбольні і баскетбольні майданчики, тенісний корт, гімнастичний городок, майданчик для акробатів дають змогу займатися улюбленим видом спорту. Все це створено працею самих студентів.

Нам випала можливість познайомитися з іншими спортивно-оздоровчими таборами нашого міста. Різно впадає в очі все те, чого бракує в нас, що ми могли б без особливих труднощів запозичити в своїх товаришів. І цілком ясно ви-

ступають наші можливості. Так, ми заслужено отримали грамоту. Немає потреби згадувати про ту велику роботу, яка була проведена протягом минулорічного сезону. Але цікаво послухати оцінку самих мешканців табору.

Ось в стінній газеті за другу зміну замітка, а в ній слова: «Скучновато було!». В чому ж справа? А справа в тому, на мою думку, що наш табір не живе, а «коптить», випускає «план». Чи можна відрізнити перший рік його існування від четвертого?

Я не хочу сказати, що в нас не було організаційної роботи. Регулярно читалися лекції, демонструвалися кінофільми. Особливою любов'ю мешканців табору користувалися екскурсії. Але поглянемо на деякі картини з життя табору.

З палаток з вигуками вилітають хлопці і спішать до маленького хлопчика, що самотньо стоїть біля футбольних воріт. Діма Яні улесливо умовляє його дати м'я-

А МОГЛО БУТИ КРАЩЕ!

чика. На допомогу спішить Вітя Мороз і інші. Нарешті, мале здається. Починається гра. Але з часом дитина забирає м'ячик. Поволі повертаються футболісти в палатки. Так, в футбол в таборі не награвеш. В О. Михальченка випрохати м'яч все одно, що в О. Л. Крижанівського просити дозволу на танці.

Як хочеться після іспиту відпочити! Чудовими літніми вечорами саме б потанцювати, поспівати. Еге! Навіть наші молдавські друзі змушені йти прохати танців. Не дочекавшись цієї милостині, вони витанцьовують на стадіоні свою невтомну «Молдаваняску». Куди ж ви накажете дітись до 11 год. вечора людині, яка склала іспит? І от ходять по табору чорні тіні з сумними, похиленими головами.

Чому в таборі немає м'ячів? Адже в секціях займається мізерна кількість студентів. А на всіх інших один—два м'ячі, та й ті волейбольні. Адже можна зробити дуже просто. Черговий видає м'ячі і відповідає за них. А в розпорядженні чергового повинна бути достатня кількість волейбольних м'ячів і, як мінімум, два футбольні м'ячі. Чому б не збільшити кількість тенісних столів? Захоплююча гра в настільний теніс має багато прихильників. То ж і не дивно, що біля єдиного стола, який числиться в нашому таборі, завжди стоїть черга бажаючих пограти. Чому б не організувати проведення вечорів

В. Є. Черняхівський

1 травня ц. р. після тривалої і важкої хвороби на 76 році життя помер доцент Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова Володимир Євтихійович Черняхівський.

В 1911 році, після закінчення словесного відділення Київської духовної академії, Володимир Євтихійович розпочав педагогічну діяльність викладачем російської мови в Анап'твській чоловічій гімназії і з того часу до переходу на пенсію в 1959 р. безперервно протягом 48 років працював в галузі освіти і науки: спочатку в ряді середніх учбових закладів, а з 1934 р. — в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова, як викладач латинської мови; згодом (з 1946 р.) він працює доцентом, завідуючим кафедрою класичної філології.

Наукові інтереси покійного стосувались проблем лінгвістики. В 1946 р. він захистив дисертацію на ступінь кандидата філологічних наук. Володимиром Євтихійовичем опубліковані наукові статті: «Матеріали з історії римської граматичної науки», «Аналогія в античному і сучасному мовознавстві», «До питання про нерівномірність розвитку складових частин латинської літературної мови».

Неодноразово виступав він на засіданнях кафедри з доповідями на наукові та науково-методичні теми, спільно з іншими членами кафедри брав участь у написанні підручника з латинської мови для заочників, запланованого видавничим відділом Міністерства вищої і спеціальної середньої освіти УРСР на 1962 р.

Як завідуючий кафедрою Володимир Євтихійович підтримував атмосферу науковості у викладанні латинської мови. Як талановитий і досвідчений викладач-методист, він умів зацікавити слухачів живим, яскравим викладом предмета.

Систематично працював покійний над піднесенням свого ідейно-теоретичного рівня, брав активну участь в громадському житті факультету. Життєрадісний, дотепний, чуйний до людей, Володимир Євтихійович користувався любов'ю і повагою серед товаришів по роботі і студентів.

З глибокою скорботою ми схилиємо голови перед його світлою пам'яттю.

За дорученням колективу кафедри класичної філології
доцент Л. СЕЧКАРЬОВ.

з показовими виступами найкращих спортсменів, виступами учасників художньої самодіяльності? Не було організовано жодної цікавої естафети. Футбольні матчі в таборі і волейбольні зустрічі між палатками — все це від випадку до випадку.

Ось скромний табір технологі-

ми проведення міської спартакіади? В нас є всі можливості організувати її проведення на нашому стадіоні.

Перед відкриттям табору потрібно старанно продумати план спортивної роботи, якнайглибше виявити запити студентів. Нам потрібні секції і тренери, семінари по підготовці суддів, достатня кількість м'ячів. Багато студентів не вміє плавати і не завадить їм, якщо вони вивчатися. А наприкінці зміни обов'язково потрібно організувати змагання, на яких можна було б виконати норму спортивного розряду. Тоді буде якийсь стимул для наполегливих тренувань. А то виходить, що в нас студенти дійсно «відпочивають»... в спортивному таборі.

Не хлібом єдиним живе людина. Дайте нам змогу по-справжньому потренуватися і відпочити.

На мою думку, цим питанням повинен зайнятися комітет ЛКСМУ університету. Відповідаючи за спортивну роботу на факультетах можуть виділити ініціативних студентів, які допоможуть розробити кафедрі фізкультури план роботи, враховуючи запити і інтереси студентів. До того часу, поки не буде продуманий і затверджений план роботи від першого до останнього дня — табір відкривати не можна. Ще є час зробити це розумно і добре. На мою думку, навіть палатки потрібно комплектувати заздалегідь, щоб вони були «спеціальні» за своїм спортивним фахом. Тоді легко можна організувати і табірну спартакіаду.

Було б дуже добре, коли б студенти самі сказали своє слово, тому що все, що тут написано — думки мої, а істина народжується в спірці.

А. ЛІЩЕНКО.

Заст. редактора
М. В. ПАВЛЮК.

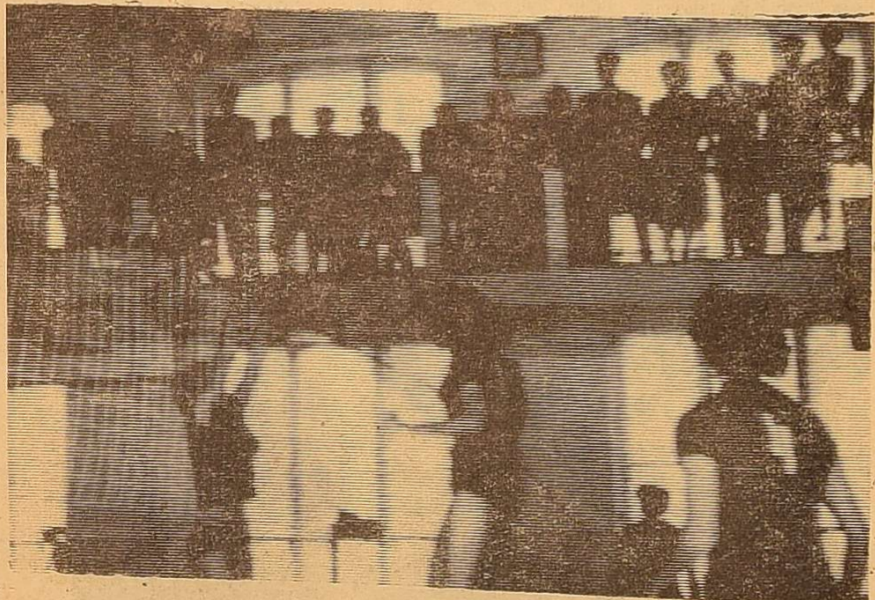

Фото І. Одинцова.

Перші ластівки

Після прикрих поразок в товариських зустрічах з Кишинівськими студентами наші волейболісти реабілітували себе відмінною грою в змаганнях спартакіади вузів республіки, які закінчились нещодавно в Одесі.

Як відомо, волейболісти відкрили спартакіаду. На турнірі сильніших жіночих студентських команд волейболістки Одеського державного університету не мали рівних собі. Наші дівчата виграли у всіх своїх противників з рахунком 3:0 і завоювали звання чемпіонки спартакіади вузів України.

Важко відзначити когось з членів команди: всі грали добре. Нам азлишається поздоровити чемпіонку і побажати їм нових успіхів як в спорті, так і в складанні літньої сесії.